

Markeboek van Deurningen 1634 -1840

Verslagen van het markebestuur en bijzonderheden uit de marke Deurningen

Een uniek venster op het verleden van Deurningen

- Na het succes van het Markeboek Dulder (2019) verschijnt in 2026 het **Markeboek van Deurningen 1634-1840** – een indrukwekkend historisch werk waarin het leven in het oude Deurningen tot leven komt.
- **Gerrit Welberg** werkte jarenlang aan de ontcijfering van het originele markeboek. Hij nam het oude schrift letterlijk over (transcriptie), vertaalde het in begrijpelijk Nederlands (hertaling) en voorzag het van uitvoerige toelichtingen op de gebruiken en regels in de marke.
- Zijn inleiding schetst helder hoe dit plattlandsgebied zich door de eeuwen heen ontwikkelde - **lokaal politiek, geologisch, sociaal en cultureel**. De eerste aantekeningen in het markeboek dateren uit 1634, midden in de laatste jaren van de Tachtigjarige Oorlog.

Wat leest u in dit boek?

- De **herinrichting van de marke** na de verwoestingen van de oorlogen;
- De **spanningen tussen boeren en grootgrondbezitters**, waaronder een unieke boerenopstand in 1579;
- De **resoluties** (regels) over houtkap, plaggen steken, weidegang en het recht van bewoning;
- De rol van de **gezworenen**, boeren (buren) die toezicht hielden op naleving van de markeregels;
- De **ontwikkeling van wegen, waterlopen, molens en scholen** in Deurningen;
- De - niet zonder conflicten - **verdeling van de markegronden** rond 1840 en de bijbehorende Akte van Verdeeling (1845).

Een rijk geïllustreerd kijk- en leesboek

Foto's van boerderijen, kaarten en historische illustraties brengen het verleden tot leven.

Sfeervolle Twentse teksten van **André Hottenhuis** geven het geheel een warme, herkenbare toon.

Daarnaast bevat het boek de resultaten van **Henk Woolderink's boerderijonderzoek** - een overzicht van alle erven in Deurningen met gegevens over eigenaren, grootte, belastingen en tienden van 1475 tot 1832.

Ter nagedachtenis aan Gerrit Welberg

Gerrit overleed in februari 2024, nog voor hij zijn levenswerk voltooid zag. Een werkgroep van de Heemkunde Weerselo heeft het boek afgerond in de geest van zijn werk, met behoud van zijn kenmerkende schrijfstijl, humor en grondige kennis van de streekgeschiedenis.

Een stukje verleden om vast te houden

Wie het Markeboek van Deurningen leest, wandelt door eeuwen Twentse geschiedenis - over boeren, erven, markegronden en mensen die hun leefgebied vormgaven

en kan de historie van de marke in de context van de vaderlandse geschiedenis plaatsen.

Een boek voor iedereen die het landschap van vandaag beter wil begrijpen door de ogen van vroeger.

INTEKENEN – Markeboek van Deurningen 1634–1840

Voorintekening met korting vóór 1 november

De uitgave verschijnt in het najaar van 2026.

Om de oplage goed af te stemmen op de belangstelling, bieden wij het boek aan via een voorintekening.

Dankzij toegezegde subsidies en de steun van sponsors kunnen wij deze bijzondere uitgave van ruim 400 pagina's tijdelijk aanbieden voor de gereduceerde prijs van € 32,50.

Deze voorintekenprijs geldt bij bestelling én betaling vóór 1 november 2026.

Na deze datum bedraagt de verkoopprijs € 37,50.

Vereniging Heemkunde
Oalde Gemeente Weersel

Hoe kunt u bestellen?

a. Stuur een e-mail naar: markeboekdeurningen@gmail.com

Vermeld daarbij uw naam, adres en het aantal exemplaren dat u wilt bestellen.

b. Maak het verschuldigde bedrag over op: **NL33 RABO 0156 8129 59**

t.n.v. Vereniging Heemkunde Gemeente Weerselo.

Voor vragen kunt u eveneens gebruikmaken van bovenstaand e-mailadres.

Bestelling en betaling dienen uiterlijk 1 november 2026 ontvangen te zijn.

Samenvatting van de inhoud

Het Markeboek van Deurningen volgt de ontwikkeling van de marke over bijna twee eeuwen - van boerenopstand tot de verdeling van de gemeenschappelijke gronden.

Het boek combineert authentieke notulen met duidelijke uitleg, boerderijgeschiedenis, kaarten en foto's.

Een waardevol bezit en een bron van informatie voor:

- Iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van Deurningen,
- wie geboren is in Deurningen of een voorouder heeft op de eeuwenoude erven,
- zij die willen lezen over de ontwikkeling van het landschap in de marke Deurningen,
- Allen die genealogie bedrijven en van wie kwartieren gelieerd zijn aan Deurningen.

**Een boek om te lezen,
te bewaren en door te geven**

Wie dit boek openslaat, stapt letterlijk de geschiedenis van Deurningen binnen.

Een eerbetoon aan de mensen die dit landschap vormgaven – en een naslagwerk dat het verleden levend houdt.

Het markeboek
van Deurningen
wordt uitgegeven door
Vereniging Heemkunde Oalde
Gemeente Weersel